

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Postbus 20018

2500 EA DEN HAAG

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de vragen van de leden Kops en Wilders (PVV) over het bericht "Proefproject 'van het gas af' stilgelegd" alsmede van het lid Koerhuis (VVD) over hetzelfde bericht, beide ingezonden op 19 oktober 2020.

Tevens heeft u in de Commissiebrief van 21 oktober, ingebracht door de leden Koerhuis (VVD), Terpstra (CDA) en Beckerman (SP), gevraagd om een reactie vóór het VAO Klimaatakkoord. Gebouwde omgeving op het NRC-artikel "Ineens was er een brief voorlopig gaat uw wijk toch niet van het gas af". De Commissie vraagt in Betreffende Kamervragen op de volgende punten:

- In hoeverre tijdens het debat maandag al bekend was dat proefproject Purmerend zou worden stilgelegd.
- Wat precies de 'waslijst aan issues' is waarom proefproject Purmerend is stilgelegd.
- Waarom niets over deze problemen in de tussentijdse evaluatie staat, terwijl de onderzoekers wel met proefproject Purmerend hebben gesproken.
- In hoeverre al bekend is welke van deze problemen ook spelen in andere proefprojecten van de eerste tranche en in aanvragen van de tweede tranche.
- Wat de minister gaat doen om deze problemen aan te pakken.

Omdat deze punten onderdeel zijn van de vragen die gesteld zijn door de leden Kops en Wilders (PVV) en het lid Koerhuis (VVD) over het bericht "Proefproject 'van het gas af' stilgelegd", volsta ik met de beantwoording van deze Kamervragen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Bouwen & Energie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2020-0000623196

Uw kenmerk
2020Z19150/2020D41723
2020Z19235 / Z202019233

Datum
28 oktober 2020

Kenmerk
2020-0000623196

2020Z19233

(ingezonden 19 oktober 2020)

Vragen van de leden Kops en Wilders (beiden PVV) aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Economische Zaken en Klimaat over het bericht 'Proefproject 'van gas af' stilgelegd'

Vraag 1:

Kent u het bericht 'Proefproject 'van gas af' stilgelegd'? ¹⁾

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Wat vindt u ervan dat in de wijk Overwhere-Zuid in Purmerend – één van de wijken die door u hoogstpersoonlijk in het kader van het “Programma Aardgasvrije Wijken” is geselecteerd – een groot proefproject om woonwijken van het gas af te koppelen voor onbepaalde tijd is stilgelegd vanwege “een waslijst aan issues”?

Antwoord 2:

De verantwoordelijke wethouder van Purmerend, Paul van Meekeren, heeft op 16 oktober 2020 schriftelijk aan de gemeenteraad van Purmerend gemeld dat de proeftuin in Overwhere-Zuid niet is stilgelegd. De gemeente heeft er voor gekozen meer tijd te nemen om de pilot met de eerste 95 woningen en een school, waarvan er 88 woningen en de school van het aardgas zijn afgehaald, te evalueren. Voor opschaling naar de schaalgrootte van de gehele proeftuin, 1276 woningen en andere gebouwen, komen hier belangrijke lessen uit naar voren waar de gemeente samen met haar partners in de proeftuin goed bij stil wil staan. De gemeente heeft daarom aangegeven de komende periode te benutten voor deze evaluatie en voor het maken van nadere (bestuurlijke) afspraken voor het vervolg van de proeftuin. De conclusie dat de proeftuin is stilgelegd is dus niet correct, wel zal de proeftuin vertraging oplopen ten opzichte van de oorspronkelijke planning. De opgave richting een aardgasvrije gebouwde omgeving is voor iedereen nieuw en Purmerend kan als koploper nog nauwelijks bouwen op eerdere ervaringen. Het Programma aardgasvrije wijken (PAW) is er juist om te leren op welke wijze de wijkgerichte aanpak kan worden ingericht en opgeschaald. De gemeenten lopen in de verschillende proeftuinen aan tegen een diversiteit aan knelpunten waarvan geleerd wordt. Ook worden oplossingen bedacht en gedeeld met elkaar zoals via het kennis- en leerprogramma van het PAW. Een overzicht van de voortgang bij de proeftuinen zal ik aan uw Kamer sturen in het eerste kwartaal van 2021 middels de jaarlijkse voortgangsrapportage van het PAW.

Vraag 3:

Datum
28 oktober 2020

Kenmerk
2020-0000623196

Deelt u de conclusie dat uit de klauwen lopende kosten, gedoe rond de aanleg van een warmtenet, ontevredenheid onder de bewoners en andere ellende niet bepaald getuigen van “haalbaar en betaalbaar”, zoals u altijd benadrukt?

Antwoord 3:

Nee, die conclusie deel ik niet. Het is juist goed als een gemeente samen met de stakeholders en bewoners op basis van leerervaringen de tijd neemt om te bepalen op welke wijze gekomen kan worden tot een haalbare en betaalbare aanpak.

Vraag 4:

Wat is er gebeurd met de € 6,9 miljoen subsidie die u voor dit project aan de gemeente Purmerend hebt verstrekt? Hoeveel woningen zijn hiermee succesvol – tot volledige tevredenheid van de bewoners – aangepakt?

Antwoord 4:

Er is er geen sprake van een subsidie, maar van een decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds. Gemeenten hoeven bij deze uitkeringsvorm over de uitgave geen verantwoording af te leggen aan het Rijk. De financiële verantwoording verloopt via de jaarrekening van de gemeente.

Van de rijksbijdrage van € 6,9 miljoen heeft Purmerend een deel ingezet voor het aardgasvrij maken van 88 van de 95 woningen en één school van de eerste pilot. Verder waren in de proeftuin in Purmerend al 468 appartementen aangesloten op het warmtenet; zij kookten op aardgas. Hiervan zijn 323 appartementen nu volledig aardgasvrij gemaakt, met behulp van een deel van de rijksbijdrage. Er moeten nog 145 appartementen van het kookgas af gaan.

De resterende middelen heeft de gemeente beschikbaar voor het aardgasvrij maken van het resterende deel van de proeftuin.

Vraag 5:

Waarom vindt u “de problematiek in Purmerend” nu opeens “een zaak voor de gemeenteraad”? Waarom kondigt u eerst met veel bombarie en borstklopperij een grote zak met geld aan, maar trekt u uw handen ervan af zodra het fout gaat? Waarom trekt u niet het boetekleed aan, aangezien het “Programma Aardgasvrije Wijken” en de ellende als gevolg hiervan uit úw koker komen?

Antwoord 5:

De uitvoering van een proeftuin is inderdaad een zaak van de gemeente zelf. Het is de gemeente die de regie heeft en samen met de betrokken stakeholders en bewoners beslist op welke wijze de proeftuin wordt uitgevoerd. Het college van de gemeente legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad. Zie hiervoor ook mijn antwoord op vraag 4. Mijn verantwoordelijkheid is dat ik samen met de minister van EZK en de medeoverheden ervoor zorg dat met de proeftuinen en het kennis- en leerprogramma gewerkt wordt aan de inrichting en opschaling van de wijkgerichte aanpak.

Vraag 6:

Datum
28 oktober 2020

Kenmerk
2020-0000623196

Hoe kunt u, gezien de ellende in Purmerend en andere wijken, nu met droge ogen besluiten om opnieuw € 100 miljoen subsidie beschikbaar te stellen? Deelt u de conclusie dat dit bij voorbaat weggegooid geld is? Beseft u wel dat dit belastinggeld is?

Antwoord 6:

Nee ik deel deze conclusie niet. Ik heb vastgesteld tijdens het algemeen overleg van 12 oktober dat er voldoende draagvlak in de Tweede Kamer is voor het starten van de 2e ronde proeftuinen.

Vraag 7:

Staat u nog steeds achter het doel van het “Programma Aardgasvrije Wijken”, namelijk “kennis en ervaring opdoen”? Deelt u de mening dat er, gezien de tot dusverre opgedane kennis en ervaring, maar één conclusie mogelijk is, namelijk: stoppen met deze waanzin?

Antwoord 7:

Ja, ik sta nog steeds achter het doel van het Programma aardgasvrije wijken: het leren op welke wijze het aardgasvrij maken van wijken kan worden ingericht en opgeschaald. Hiervoor is het noodzakelijk dat er daadwerkelijk aardgasvrije woningen en andere gebouwen gerealiseerd worden, zowel binnen de proeftuinen als daarbuiten (‘leren door te doen’). Dit is ook een belangrijk element in het Klimaatakkoord.

Vraag 8:

Kunt u deze vragen beantwoorden vóór het aanstaande VAO Klimaatakkoord gebouwde omgeving?

Antwoord 8:

Ja.

1) NRC, 15-10-2020, 'Proefproject van-gas-af stilgelegd'; <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/10/15/proefproject-van-gas-af-stilgelegd-a4016237>